
Samfunnsøkonomisk lønnsomhet av mammografiscreening i Norge

ARTIKKEL

KÅRESEN R

BØ JK

HAUSTVEIT S

HERVIK A

THORESEN SØ

Sammendrag

Artikkelen er en analyse av første runde av mammografiscreeningen i Oslo overført på hele landet.

Mammografiscreening av kvinner mellom 50 og 69 år ble startet i Akerhus, Hordaland, Oslo og Rogaland i 1996. Somledd i evalueringen er det gjort en analyse av samfunnsøkonomisk lønnsomhet av screeningene. Basert på regnskapstall og tidsstudier i Oslo-screeningen, kunne man regne ut kostnad per prosedyre utført. Ved å multiplisere med antallprosedyrer utført, slik screeningdatabasen viste, fant man total kostnaden. Vi har kun beregnet kostnad frem til diagnose, malign eller benign. Behandlingskostnader er ikke tatt med.

Totale driftsutgifter i Oslo over to år var 12161814 kroner, kostnad per undersøkt kvinne 395 kroner og kostnad per diagnostisert cancer 57639 kroner. Prisen per statistisk liv spart ble kalkulert til 679365 kroner, per statistisk leveår spart til 29612 kroner. Basert på oslotall vil en landsdekkende screening koste cirka 59 millioner kroner. Sammenlikning med de øvrige tre prøvefylker ble foretatt ved å sammenlikne regnskapstall direkte. Rogaland lå da 39%, Akershus 57% og Hordaland 73% over Oslo. Tar man Rogalands utgifter som representative for hva landsdekkende screening vil koste, blir tallet ca. 83

millioner kroner, prisen for et spart liv 951098 kroner og for et spart leveår 41457kroner. En følsomhetsanalyse med et mer omfattende kostnadsbegrep viser at konklusjonen er relativt robust overfor endringer i de økonomiske forutsetningene. Den avgjørende forutsetning er at vi får 30% reduksjon i dødelighet. Dette er sannsynliggjort ved at både andelen svulster mindre enn 15 mm (53%) og lymfeknutenegative (78%) er gunstigere i den norske enn i de svenske undersøkelsene (40% og 70%) hvor 30% dødelighetsreduksjon er dokumentert ved observasjon.

Sammenliknet med beregninger som er gjort for pris på et statistisk spart liv ved trafikksikkerhetstiltak, 10 millioner kroner, synes prisen for et spart liv ved mammografiscreening å være lav.

Publisert: 10. oktober 1999. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 26. mars 2026.